

**Fortià
Casas**

CARNISSER
Moià

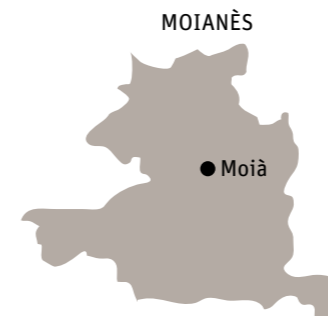
Fortià Casas va ser un dels impulsors de la Moianès Round Fest, una iniciativa per fer descobrir l'entorn natural, patrimonial i humà de la comarca.

XEVI ABRIEL

Un oasi paisatgístic

FARCIT D'HISTÒRIA I PATRIMONI

DESCOBRIM LA COMARCA MÉS JOVE DE CATALUNYA I ELS TRESORS CULTURALS I PATRIMONIALS QUE AMAGA

Situada al bell mig de la Catalunya Central i rodejada pel pla de Bages, la plana de Vic i els dos Vallesos, l'altiplà del Moianès va esdevenir comarca l'any 2015. Formada per deu municipis amb un gran atractiu turístic, el Moianès és una regió amb personalitat pròpia, tant pel paisatge com per la seva ubicació geogràfica.

Text **Aina Font Torra**

Vista dels paisatges agrícoles a la vora de la Rectoria de Sant Feliu de Terrassola.

ORIOU CLAVERA

“**M**ira que me'l conec, el Moianès, però encara ara no deixa de sorprendre'm!”. Fortià Casas parla amb aquell entusiasme propi dels infants quan s'acosta la nit de Reis. És com un regal, per a ell, divulgar la comarca que tant venera. De fet, si per alguna cosa se'l coneix entre el veïnat és per la seva implicació amb el territori. Casas va ser un dels impulsors de la Moianès Round Fest, una iniciativa per fer descobrir l'entorn natural, patrimonial i humà de la comarca a través del GR 177, l'itinerari que connecta els deu municipis que la componen. Fortià Casas puja fins al mirador de la Creu de Moià, un petit turó amb una vista única de tot l'altiplà. Des d'allà albira l'església de Santa Maria, un imponent temple barroc, així com la casa natal de Rafael Casanova,

icona de la resistència catalana el 1714. L'equipament acull també el Museu Arqueològic de Moià, que alberga gran part de les joies paleontològiques trobades a les coves del Toll i les Toixoneres, dos emplaçaments de visita obligada tant per la seva bellesa com per la riquesa en fauna del quaternari que conserven. Per a Casas, el millor moment per visitar-les és després que hagi plogut: “És com si entressis dins del cor d'un riu subterrani.”

Caminar li agrada molt. Últimament, les rutes que fa són pel camí ral que va de Vic a Manresa, travessant Collsuspina, Moià i Calders. El fascina pensar que Collsuspina va néixer com un punt estratègic d'hostals per estatjar els transeünts que circulaven per aquests corriols que ara ell trepitja. També se sorprèn pel bon estat de conservació de les parets de marge de pedra seca quan el camí arriba a Calders. Juntament amb Monistrol de Calders, és la vila amb més barraques de vinya de la comarca.

Cap a Santa Maria de l'Estany

Calders és també la vila amb més gorgs: és una zona amb gran abundància d'aigua que s'ha popularitzat entre els que busquen piscines naturals gratuïtes. La resclosa del Rubió o la font de les Tàpies en són dos exemples, tot i que Fortià Casas no les freqüenta gaire: “Quan acabo de caminar prefereixo pujar a l'Estany, que a banda que s'hi menja molt bé, té el monestir de Santa Maria, amb un espec-

MUSEU DE MOIÀ

ORIOU CLAVERA

ORIOU CLAVERA

ANOTA-HO

Coves del Toll. Ideals per visitar en família on els més menuts descobriran com vivien els prehistòrics.

✉ Ctra- N-141c, km 32. Moià
☎ 93 820 91 34

🌐 www.covesdeltoll.com

Poues de glaç de la Ginebreda

Recentment restaurades, aquestes singulars construccions ubicades a Castellterçol s'han obert al públic en el marc del projecte Ecomuseu. ✉ C-59, km 5 (carretera de Castellterçol a Moià) | ☎ 93 830 14 18
🌐 moianesmes.cat

Santa Maria de l'Estany

En aquest imponent monestir, amb una majestuosa església romànica, va ser on s'establí, el 1080, una petita comunitat de canonges per viure seguint la regla de sant Agustí.

✉ Pl. del Monestir, 2.
L'Estany | ☎ 93 830 30 40
🌐 www.monestirestany.cat

Destaca la qualitat dels productes del Moianès, com ara és el cas de la verdura i dels bolets. A sota, la vista infinita que s'albira del Mas Puigmartre estant, a l'Estany.

ORIOL CLAVERA

TAMPOC ET PERDIS...

El CACiS de Calders

Centre d'Art Contemporani i Sostenibilitat situat en un dels conjunts de forns de calç més representatius del patrimoni industrial de Catalunya i gestionat per un grup interdisciplinari d'artistes, científics i educadors. S'hi accedeix pel polígon industrial d'Artés, camí de Can Vila, i per davant la subestació elèctrica de Calders.

☎ 93 830 91 59

🌐 cacis.elforndelacalc.cat

Sant Joan d'Oló

Poblet rural pertanyent a Oló que està presidit per una petita església (de la qual va ser rector sant Antoni Maria Claret) i un bonic comúndor datat del segle XVII.

Castell de Granera

Ubicat en el poble més petit del Moianès, és el mirador més important del sud-oest de la comarca, amb una vista privilegiada de Montserrat i Sant Llorenç del Munt. S'hi arriba fàcilment a peu des del nucli de Granera.

🌐 www.granera.cat

ORIOL CLAVERA

SIQUI SÁNCHEZ

El Moianès és la sisena comarca amb menys habitants de Catalunya però amaga molts tresors patrimonials, com la capella de Sant Martí de la Roca o del castell a Castellcir, conegut popularment com el castell de la Popa, per la forma de la roca.

Per a més informació:
Moianès Turisme
🌐 moianesturisme.cat

tacular claustre, una de les joies del romànic més importants del país", diu, mentre recorda que el nom del poble ve de l'enorme presa d'aigua que va envoltar-lo fins al segle XVII.

De fet, la xarxa hidrogràfica del Moianès té un paper destacat en la majoria de municipis. A Castellterçol va esdevenir un gran motor econòmic entre els segles XVII i XIX gràcies a les poues de glaç, ideals per conservar-hi el gel que s'havia acumulat durant l'hivern. Juntament amb la Casa Museu Prat de la Riba, són els atractius que més han transcendit entre el turisme. Però a parer de Fortià, en falta un d'important: el rentador de llana del Roquer, una construcció única a Catalunya nascuda amb l'auge de la indústria tèxtil. I encara un altre que no té res

a veure amb l'aigua: la pastisseria Miró, regentada per Elies Miró, destacat mestre xocolater. "Ell i Jan Fargas són els referents gastronòmics de la comarca", sentència. I es dirigeix cap a Castellcir, el poble natal del xef de Les Voltes de Sant Sebastià, amb qui ha quedat a Santa Coloma de Sessera, on jau el majestuós roure del Giol. Parlen de la riquesa i la qualitat dels productes que surten del Moianès, des dels formatges fins als embotits i carns, passant per la verdura i els bolets. El vi, acorden, el traucien d'algun celler d'Oló, el poble moianès amb més vinyes i el que té un passat tèxtil més frenètic, amb dues fàbriques que van donar feina a gairebé tots els vilatans i que ara es reivindiquen gràcies a l'obertura de l'Espai Hemalosa. ◀